

Bergson anomenà «record pur» la imatge virtual, enfront de les imatges mentals, les imatges de record o d'estat de somni, totes actualitzades davant d'un nou present.

Podem dir que ja s'ha escrit molt sobre el seu treball. Així doncs, la part fonamental del projecte a Es Baluard són els llibres i les edicions d'autor. Tots els llibres d'aquesta etapa, que parteix del 1989, es presenten tancats dins vitrines davant l'espectador, i en format vídeo són alliberats per tal de permetre que el visitant pugui submergir-se en els misteris de les pàgines compartides mogudes pel vent. Més enllà del temps i l'espai, fins i tot arrossegats per l'agitació d'un ventilador, se'n permet la lectura i el moviment entre allò real i allò virtual.

Nekane Aramburu, comissària

Dates de l'exposició: 15/03/2019 - 1/09/2019

Horaris del museu:

Dimarts a dissabte 10 a 20h

Diumenge de 10 a 15h

Dilluns tancat

ESBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de palma

Fundació d'Art Serra

Plaça Porta Santa Catalina, 10-07012 Palma T +34 971 908 200 museu@esbaluard.org www.esbaluard.org

Català

Fabrizio Plessi. 30 anys a Mallorca

Fabrizio Plessi és un dels creadors pioners i de més renom en la realització de videoinstal·lacions. Durant trenta anys va estar vinculat a l'illa de Mallorca, on tenia residència. Amb aquest projecte, Es Baluard porta a terme una revisió i una anàlisi de les seves produccions creades des de l'illa com a lloc de projecció i d'inspiració.

En aquest sentit, i atesa l'obertura imminent del centre d'interpretació dedicat a Plessi a l'edifici de s'Abeurador a Santanyí, localitat pròxima a es Llombards, on tenia la seva residència, Es Baluard, com a museu que acompanya els artistes de la seva col·lecció i com a centre que aposta per treballar en xarxa amb els projectes de proximitat, s'encarrega de la part científica i curatorial, segons el conveni signat l'any passat amb l'Ajuntament de Santanyí.

Històricament, hem de remuntar-nos al primer contacte amb Mallorca de Fabrizio Plessi, l'any 1989, a través de la proposta d'una exposició al Palau Sollelleric, un moment en el qual Plessi havia arribat al cim de la seva carrera després de participar a la Documenta de Kassel. De llavors ençà i fins l'any passat, els seus projectes s'han gestat o desenvolupat des de la placidesa del sud-est de l'illa. Una illa que per a l'artista és un mirall amb Venècia, el seu complement en llum i atmosferes, horitzons i intensitats.

L'univers de Plessi, tot i la seva imbricació amb el barroc, és minimalista. Atén els detalls, però s'estenen en escales sempre humanistes. Analitzat des de la perspectiva d'una història de l'art que ha normalitzat l'ús de les tecnologies en la creació artística, i també en la publicitat, l'evolució

d'aquest creador és inherent a la hibridació de llenguatges i a l'exploració entorn d'un enfocament propi. Les bases sobre les quals es fonamenta, avui més actuals que mai, remetent a qüestions intrínseques a l'ésser humà i a la seva evolució en un planeta al caire de l'abisme social i mediambiental. Vull destacar, així doncs, sis constants en la seva obra:

- La consciència respecte a la sostenibilitat. Connectant elements del corrent del povera (branques, terra, ferro...) amb la tecnologia constitueix un vocabulari propi que anirà declinant d'una manera personal. El tema de l'aigua, el seu gran tema, és present sempre a la seva obra. A Mallorca, associat amb la sal, en una tendència que deriva en procediments alquímics d'elements simples amb la pròpia electricitat dels televisors que introdueix a les seves instal·lacions. Aquí va poder establir una relació especial amb entorns agrests, respectar i sintonitzar-se amb els missatges d'una natura poderosa i silenciosa. Li interessa la passió per la infinitud del paisatge evocat pel romanticisme alemany en una exaltació contínua de la natura, com a font perenne de vida.
- La idea del mediterrani com a nexa, font connectora amb les diverses civilitzacions, la seva cultura i la seva història des d'un pas-sat que li serveix com a recurs per debatre en el present. L'energia que troba a les dues illes: Mallorca i Venècia, regulades per l'aigua i la llum de matisos oposats (una llum melancòlica, enfront d'una altra llum heroica com a ganivet que talla l'ombra de la llum, diu Plessi, respecte a la llum de Mallorca). A més dels trets culturals afins, troba en elements senzills com la sal, la pedra en sec o la terra el denominador comú com a inspiració i senyal de civilitzacions ancestrals.
- La monumentalitat a manera d'exercici d'escales dins l'espai protegit del museu i a l'exterior sobre zones obertes públiques. L'espai és la base de tota la seva obra, sobretot durant els anys vuitanta, en què treballa les escales des de l'1:1. Vol abastar els llocs creant emocions, s'hi submergeix des de la percepció del *genius loci*, d'una manera molt meditada, i dialoga amb els llocs i el seu

sentit. Sempre els associa amb el so (tant naturals com composicions atemporals).

- El temps i el lloc són els eixos sobre els quals radica la majoria dels seus plantejaments. Traspasar el llenguatge del vídeo utilitzant les videoinstal·lacions li procura un exercici fonamental respecte de l'espectador. El seu passat es dirigeix cap a un futur en el qual hi és inscrit, i així recorre i manipula objectes o llocs de caràcter històric amb formes i situacions que atrapen aquest temps líquid i es basen en el moviment de la imatge al seu interior. Allò circular, adscrit també al loop de les seves videoinstal·lacions, és signe i mitjà.
- L'espectador. Els recursos de les escenografies teatrals li permeten configurar maneres de relació més enllà d'allò purament estètic. La figura humana no apareix perquè és la que realment actua en les seves instal·lacions. La relació entre allò virtual i allò real s'instaura com una interactivitat de base conceptual. Li interessa la retòrica de l'art, però juga amb la percepció de l'espectador i l'involucra en la descodificació de l'obra.
- El contenidor de la llum líquida. Viatger incombustible de l'art i la vida, Plessi utilitza la fotografia i el dibuix com a primer contacte amb el *genius loci* de cada lloc. Com a precursor en la transformació de l'escultura en ús, antecedeix la descorporalització de la matèria capturada en el recipient. A posteriori, aquesta descorporalització serà la representació de l'anima naturalis, l'essència.

L'objecte no és l'important, però òbviament el recipient televisió es converteix en objecte i en imatge, com a mitjà poètic, llenguatge visual i vehicle.

L'estètica del detall d'allò macro a allò micro, allò físic enfront d'allò psicològic, li permet l'exaltació del televisor no com un electrodomèstic de cuina sinó com l'últim recipient per intervenir des de l'espiritualitat. Lliure i capaç d'adaptar-se al flux de les imatges mèdiums.